

**RAPPORT GEBIEDSVISIE
ONDERBOUWING VERORDENING ogv
WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ**

**Plangebied aan de Zuiderzeestraatweg
te Hattemerbroek**

Opdrachtgever: Gemeente Oldebroek
Contactpersoon: de heer A. Hulsebosch, de heer C. de Graaf

Documentnummer: 20130738, D01
Datum: 21 mei 2013

Opdrachtnemer: De Roever Omgevingsadvies
Auteur: de heer R. Keetels
Projectleider: de heer C. den Hertog

Handtekening:



De Roever Omgevingsadvies
Postbus 64
5480 AB SCHIJNDEL
T 073-5941011
F 073-5941120
E deroever@deroever.nl
I www.deroever.nl



INHOUDSOPGAVE

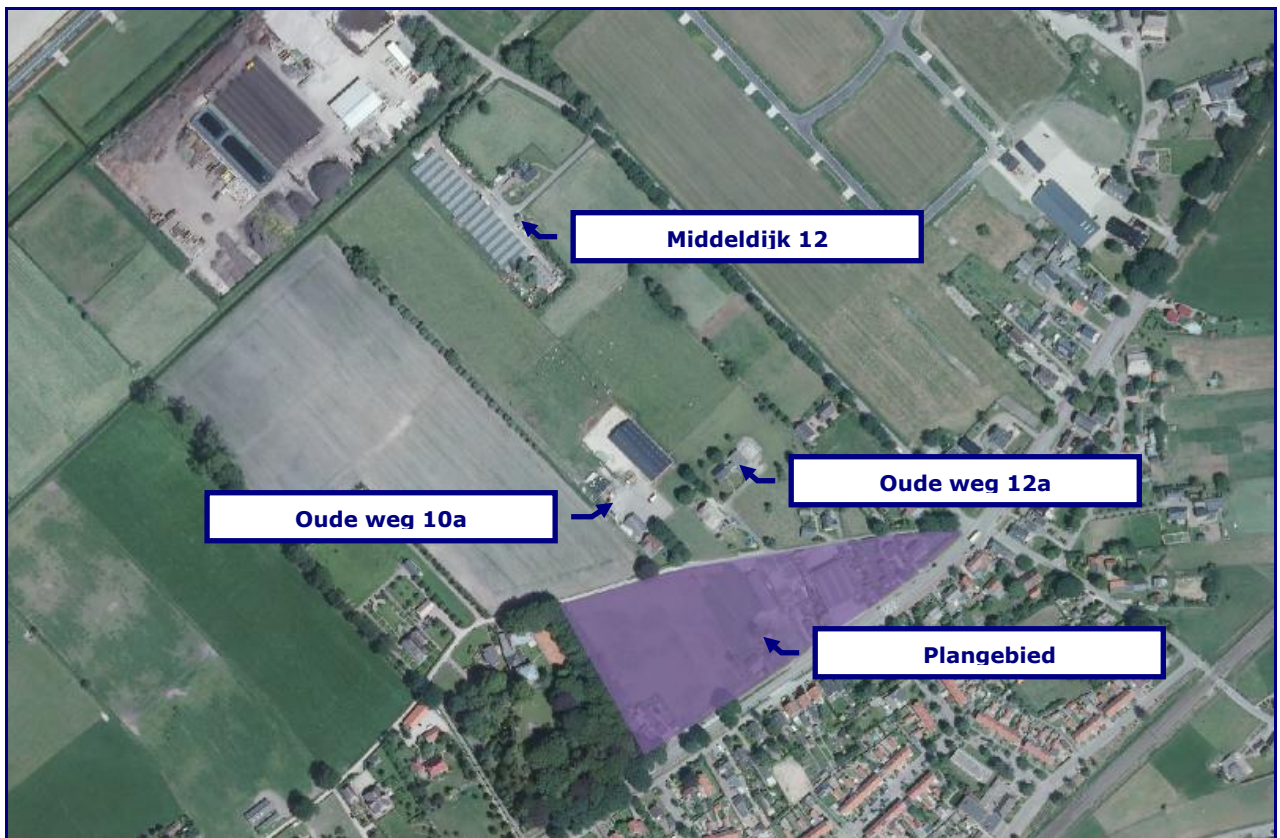
1.	INLEIDING	3
1.1.	Situatie	3
1.2.	Vraagstelling	4
2.	WETTELIJK KADER	5
2.1.	Wet geurhinder en veehouderij	5
2.2.	Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten.....	5
2.3.	Ruimtelijke ordeningsplannen en geurhinder van veehouderijen	5
2.4.	Gebiedsvisie en geurverordening	6
3.	UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN	8
3.1.	Uitgangspunten veehouderijen	8
3.2.	Geuremissie en geurimmissie.....	8
3.3.	Verschillende beoordelingen.....	8
3.3.1.	Voorgrondbelasting	8
3.3.2.	Afstanden	9
3.3.3.	Achtergrondbelasting.....	9
3.4.	Af te wegen normstellingen.....	10
3.5.	Geurbelasting versus geurhinder	10
3.6.	Geurgevoelig object	11
3.7.	Bebouwde kom.....	12
3.7.1.	Het begrip bebouwde kom in de Wgv	12
3.7.2.	Jurisprudentie over het begrip bebouwde kom in de Wgv	13
3.7.3.	Zuiderzeestraatweg Hattemerbroek en bebouwde kom	15
4.	GEURBEOORDELING PLANGEBIED AAN DE ZUIDERZEESTRAATWEG	18
4.1.	Veehouderij Middeldijk 12.....	18
4.1.1.	Voorgrondbelasting	18
4.1.2.	Afstanden	20
4.2.	Veehouderij Oude weg 10a	21
4.2.1.	Voorgrondbelasting	21
4.2.2.	Afstanden	21
4.3.	Veehouderij Oude weg 12a	23
4.3.1.	Voorgrondbelasting	23
4.3.2.	Afstanden	23
4.4.	Achtergrondbelasting	24
5.	OVERIGE CRITERIA BIJ HET BEPALEN VAN EEN ANDERE WAARDE.....	26
5.1.	Inleiding	26
5.2.	Belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging	26
5.3.	Noodzaak van een even hoog niveau van bescherming van het milieu.....	26
6.	CONCLUSIE	28

1. INLEIDING

1.1. Situatie

De gemeente Oldebroek onderzoekt de mogelijkheden voor het realiseren van woningen binnen het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg te Hattemerbroek.

Ten noorden van het plangebied liggen enkele veehouderijen. Nagegaan moet worden of de geur vanuit deze veehouderijen van invloed zou kunnen zijn op het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van het plangebied. Verder moet worden nagegaan of de te realiseren woningen binnen het plangebied een belemmering vormen voor deze veehouderijen. Op afbeelding 1 is de situatie weergegeven.



Afbeelding 1. Situatie plangebied aan de Zuiderzeestraatweg te Hattemerbroek

In dit rapport wordt het onderzoek naar de ligging van de geur- en afstandscontouren en naar de overige geuraspecten voor de ruimtelijke ontwikkeling beschreven. Daarnaast wordt beschreven of het wenselijk of noodzakelijk is om gebruik te maken van de mogelijkheden die de Wet geurhinder en veehouderij biedt om aangepaste geurnormen en/of afstanden vast te stellen.

1.2. Vraagstelling

Bij het beoordelen van een ruimtelijk plan spelen standaard de volgende vragen:

1. Is ter plaatse van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat gegarandeerd?
2. Worden omliggende bedrijven (in dit geval de nabij gelegen veehouderijen) (onevenredig) in hun belangen geschaad?

In dit kader beperken wij ons tot het aspect geur. De meest recente milieuhygiënische inzichten liggen vast in de Wet geurhinder en veehouderij.

In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader toegelicht. In hoofdstuk 3 beschrijven wij de uitgangspunten en achtergronden die in dit onderzoek worden gebruikt. De beoordeling van de geursituatie en de beantwoording van de onderzoeksvragen worden beschreven in hoofdstuk 4. Bij het vaststellen van andere waarden voor geurnormen en/of afstanden moet ook overige criteria worden beschouwd, dit doen wij in hoofdstuk 5. Ten slotte volgen in hoofdstuk 6 de conclusies.

2. WETTELIJK KADER

2.1. Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, afstanden en normen waaraan de ligging en geurbelasting van dierenverblijven getoetst moeten worden, in het geval van een aanvraag om milieuvergunning. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) en de afstanden gelden tot deze geurgevoelige objecten. De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning. Dit verspreidingsmodel geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Rgv. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

Enkele begrippen uit de Wgv die relevant zijn en gebruikt worden in dit rapport, zijn nader toegelicht in hoofdstuk 3.

2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten

Op 1 januari 2013 is een grote wijziging van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende regeling in werking getreden. Met de wijziging zijn meer veehouderijen onder de regels van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarbij is onder meer de beoordeling van geur conform de Wet geurhinder en veehouderij (zoals toegelicht in hoofdstuk 3 van dit rapport) meegenomen.

De beoordeling van geur in gebieden waarvoor met gemeentelijke verordeningen aangepaste geurnormen of afstanden zijn vastgesteld (zie paragraaf 2.4) is ook in het gewijzigde Activiteitenbesluit opgenomen.

2.3. Ruimtelijke ordeningsplannen en geurhinder van veehouderijen

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat op plaatsen waar het vestigen van een (geur)gevoelig object mogelijk wordt gemaakt. Verder moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen onevenredig in hun belangen worden geschaad. Om de milieuc contouren te bepalen moet worden uitgegaan van de 'omgekeerde werking' van de milieuregelgeving. In de bestemmingsplantoets wordt daardoor getoetst of ter plaatse van de te bestemmen geurgevoelige objecten voldaan zou kunnen worden aan de eisen die de milieuregelgeving stelt.

Voor het aspect geur van veehouderijen moet een toets op grond van de Wgv worden uitgevoerd. De geplande geurgevoelige objecten moeten zijn gelegen buiten de wettelijk geldende geur- en afstandscontouren van de aanwezige veehouderijen. Bij de toets moet worden uitgegaan van de omvang van de veestapel volgens de verleende vergunning of ingediende melding. Uit jurisprudentie¹ blijkt dat voor de

¹ zie 'Bouwen in stankcirkels' op www.infomil.nl

geurcontouren of aan te houden afstanden in principe moet worden uitgegaan van de randen van het bouwvlak. De rand van het bouwvlak wordt aangehouden omdat de veehouderij in principe het recht heeft om overal binnen het bouwvlak te bouwen. In sommige gevallen kan niet het volledige bouwvlak worden benut, vanwege de ligging ten opzichte van reeds bestaande geurgevoelige objecten. In dergelijke gevallen gaan wij uit van het reëel te benutten bouwvlak.

Alleen in het geval dat sprake is van een overbelaste situatie, kan van deze werkwijze (in de betreffende richting) worden afgeweken. Van een overbelaste situatie is sprake als in de vergunde situatie niet wordt voldaan aan de geurnorm of afstand. In dat geval kan een veehouderij in de betreffende richting niet meer anders gebruiken dan in de vergunde situatie het geval is (wat betreft stallen en emissiepunten). Voor het bepalen van de geur- en afstandscontouren kan dan worden uitgegaan van de ligging van de vergunde stallen en emissiepunten. Hiermee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat een bestaande veehouderij niet onevenredig in haar belangen mag worden geschaad. Deze werkwijze staat ook beschreven in de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

Een nieuwbouwplan moet buiten de wettelijk geldende geurcontouren van de omliggende veehouderijen liggen, om niet blootgesteld te worden aan te veel geurhinder. Bij veehouderijen met dieren waarvoor afstanden gelden moet het nieuwbouwplan buiten de wettelijk geldende minimale afstand plaatsvinden. Binnen de geur- en afstandscontouren rondom de (bouwvlakken van de) veehouderijen, is geen sprake van een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat. Dit houdt in dat binnen deze contouren geen nieuwe bestemming mag worden gevestigd, die het realiseren van geurgevoelige objecten mogelijk maakt. Op die manier wordt een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat gewaarborgd.

De geurhinder in een gebied wordt behalve door de geurbelasting per veehouderij ook bepaald door de achtergrondbelasting, de geurbelasting ten gevolge van alle veehouderijen samen. Het is aan de gemeente om te beoordelen of de geurbelasting en geurhinder in een specifiek gebied acceptabel zijn.

2.4. Gebiedsvisie en geurverordening

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om voor bepaalde gebieden andere afstanden of normen vast te stellen dan de landelijk gestelde afstanden of normen. De afwijkende geurnormen en afstandseisen moeten worden vastgelegd in een gemeentelijke verordening (op grond van artikel 6 van de Wet geurhinder en veehouderij). Bij het opstellen van een verordening dienen in ieder geval de volgende aspecten te worden betrokken (artikel 8, lid 1 Wgv):

- a. de huidige en de te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen in het gebied;
- b. het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging, en
- c. de noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu.

Een gebiedsvisie vormt de onderbouwing van een geurverordening. In de geurverordening worden de uiteindelijke keuzes voor aangepaste geurnormen of afstanden voor aan te wijzen gebieden vastgelegd. Voor het opstellen van een gebiedsvisie en geurverordening geldt geen vaste (wettelijke) procedure. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om het opstellen van een gebiedsvisie en het vaststellen van een verordening als zelfstandige procedure te doorlopen. De resultaten hiervan worden vervolgens toegepast in een bestemmingsplanprocedure.

Verder kunnen gemeenten kiezen voor een procedure waarbij derden en belanghebbenden worden gehoord. Belanghebbenden zijn de ondernemers van de veehouderijen, belangenorganisaties, (toekomstige) bewoners en ondernemers binnen de nieuwbouwplannen en de ontwikkelende partijen van deze nieuwbouwplannen.

3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN

3.1. Uitgangspunten veehouderijen

Het onderzoek naar de geursituatie gaat uit van de aanwezige veehouderijen en de bestaande geurgevoelige objecten. Hierbij worden zowel de huidige geursituatie als de worst-case geursituatie bekeken. De geurbelasting wordt bepaald op grond van geurberekeningen. Voor de huidige situatie hanteren wij de vergunde of gemelde bedrijfssituaties. De worst-case situatie houdt in dat alle bestaande bebouwing wordt afgebroken en zodanig wordt teruggebouwd dat de geur- en afstandscontouren zo veel mogelijk richting het nieuwbouwplan komen te liggen.

3.2. Geuremissie en geurimmissie

De geuremissies worden uitgedrukt in Europese odour units (Europese geureenheden) per tijdseenheid: ou_E/s . Deze geuremissies zijn bepaald op basis van metingen aan de geurconcentraties uit stallen. De emissiefactoren per dier staan weergegeven in bijlage 1 van de Rgv.

De geurbelastingen (geurimmissies) worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht: ou_E/m^3 . Hiermee wordt het 98-percentiel van de geurconcentratie bedoeld. Dat is de geurconcentratie, berekend met een verspreidingsmodel, welke gedurende 2 procent van een jaar wordt overschreden.

3.3. Verschillende beoordelingen

3.3.1. Voorgrondbelasting

Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of geen concentratiegebied en binnen of buiten de bebouwde kom). De standaardnormen uit de Wgv zijn in tabel 1 opgenomen. De gemeente Oldebroek ligt in een concentratiegebied.

Tabel 1. Geurnormen volgens de Wet geurhinder en veehouderij

Ligging geurgevoelig object ²	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Concentratiegebied	3 ou_E/m^3	14 ou_E/m^3
Geen concentratiegebied	2 ou_E/m^3	8 ou_E/m^3

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen is voor het bepalen van de geurbelasting het gebruik van het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning 2010

² gebied als aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet

voorgeschreven. Hiermee kan op vooraf ingegeven locaties de geurbelasting worden berekend. Om een goed beeld van de geurbelasting te verkrijgen is het handig om geurcontouren te kunnen berekenen en tekenen. Dit kan met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied. De berekende waarden voor de geurbelasting zijn bij beide verspreidingsmodellen gelijk (sinds versie 2010). Hiertoe moeten alle parameters, inclusief de rekennauwkeurigheid (20%) en ruwheid in V-Stacks Gebied gelijk worden gesteld aan de parameters in V-Stacks Vergunning.

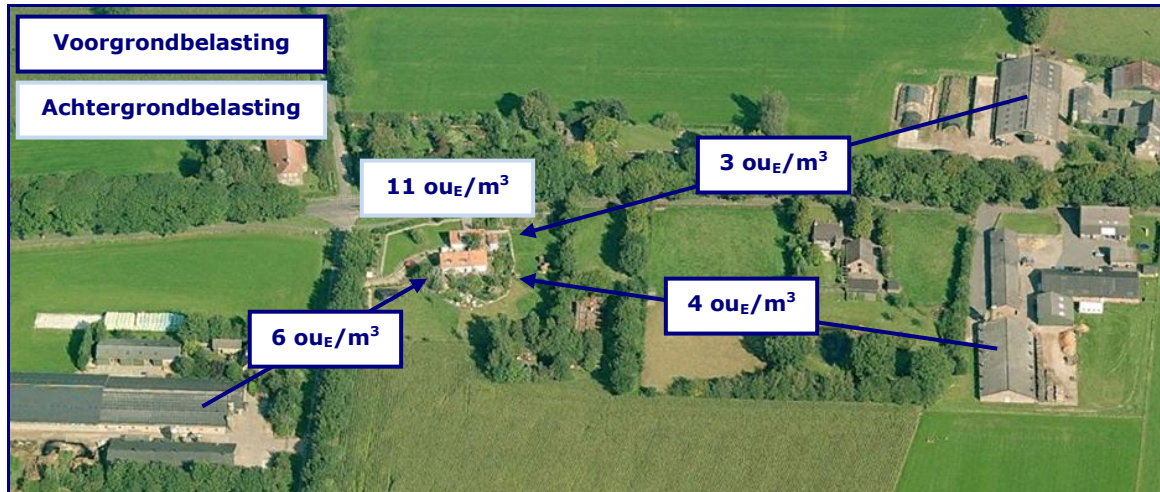
3.3.2. Afstanden

Naast geurnormen stelt de Wgv ook eisen aan de (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. De afstanden gelden voor dieren waarvoor in de Rgv geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden. De minimaal aan te houden afstand bedraagt 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. Deze afstanden gelden ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt en worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal waarin de betreffende dieren worden gehouden.

Daarnaast moet de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom (gevel-gevel afstand). De bedrijfswoning die tot dezelfde veehouderij behoort wordt overigens niet aangemerkt als geurgevoelig object.

3.3.3. Achtergrondbelasting

De normen op grond van de Wgv gelden voor de geurbelasting van een individuele veehouderij. De (hoogste) geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object wordt ook wel 'voorgroundbelasting' genoemd. De geurbelasting van alle veehouderijen samen op enige locatie wordt 'achtergrondbelasting' genoemd. Dit is vergelijkbaar met het begrip cumulatieve stankhinder uit de 'stankrichtlijnen'. Het verschil tussen voorgroundbelasting en achtergrondbelasting wordt toegelicht in afbeelding 2.



Afbeelding 2. Voorgrondbelasting versus achtergrondbelasting (fictieve situatie)

De Wgv kent geen normen voor de achtergrondbelasting of de mogelijkheid dergelijke normen te stellen. De achtergrondbelasting die optreedt of op kan treden is dan ook een gevolg van de aanwezige veehouderijen en de individuele geurbelasting. De gemeenteraad beoordeelt of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde achtergrondbelasting acceptabel is en of deze past binnen de doelstellingen voor een gebied.

3.4. Af te wegen normstellingen

Gemeenten kunnen besluiten de geurnormen en/of afstanden voor bepaalde gebieden door middel van een gemeentelijke verordening aan te passen. De bandbreedten die de Wgv hiertoe biedt zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Bandbreedte geurnormen en afstanden

Criterium	Norm		
	Minimaal	Wettelijk	Maximaal
Geurnorm binnen bebouwde kom *	0,1 ouE/m ³	3,0 ouE/m³	14,0 ouE/m ³
Geurnorm buiten bebouwde kom *	3,0 ouE/m ³	14,0 ouE/m³	35,0 ouE/m ³
Afstand binnen bebouwde kom	50 meter	100 meter	100 meter
Afstand buiten bebouwde kom	25 meter	50 meter	50 meter

* Deze waarden gelden alleen voor concentratiegebieden, voor niet-concentratiegebieden bestaan andere waarden. De gemeente Oldebroek ligt in een concentratiegebied.

Ten aanzien het plangebied onderzoeken wij in dit rapport of het vaststellen van een andere norm en/of afstand gewenst of noodzakelijk is.

3.5. Geurbelasting versus geurhinder

In de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij is beschreven hoe kan worden bepaald hoeveel geurhinder kan worden verwacht in een gebied, gelet op de geurbelasting die daar is berekend. Op grond van de berekende geurbelastingen bepalen wij met behulp van de tabellen A (achtergrondbelasting) en B (voorgrondbelasting) uit bijlage 6 van de Handreiking de te verwachten

geurhinderpercentages. Het hoogste geurhinderpercentage (voorgrondbelasting of achtergrondbelasting) is maatgevend voor de geursituatie.

Deze percentages zijn bedoeld om een vertaalslag te maken tussen de waarden voor de geurbelasting en de milieukwaliteit. De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij' (PRA Odournet, 2001). De geursituatie beschrijven wij in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)'. Dit is beschreven in bijlage 7 van de Handreiking.

Een overzicht van de geurbelasting in relatie tot de geurhinderpercentages en de milieukwaliteit is te zien in tabel 3.

Tabel 3. Woon- en verblijfsklimaat versus geurgehinderden versus geurbelasting

Milieukwaliteit	Geurgehinderden	Voorgrondbelasting*	Achtergrondbelasting*
Zeer goed	0 – 5 %	0 – 1,5 ou _E /m ³	0 - 3 ou _E /m ³
Goed	5 – 10 %	1,5 – 3,7 ou _E /m ³	3 - 8 ou _E /m ³
Redelijk goed	10 – 15 %	3,7 - 6,5 ou _E /m ³	8 – 13 ou _E /m ³
Matig	15 – 20 %	6,5 – 10 ou _E /m ³	13 – 20 ou _E /m ³
Tamelijk slecht	20 – 25 %	10 – 14 ou _E /m ³	20 – 28 ou _E /m ³
Slecht	25 – 30 %	14 – 19 ou _E /m ³	28 – 38 ou _E /m ³
Zeer slecht	30 – 35 %	19 – 25 ou _E /m ³	38 – 50 ou _E /m ³
Extreem slecht	35 – 40 %	25 – 32 ou _E /m ³	50 – 65 ou _E /m ³

* Deze waarden gelden alleen voor concentratiegebieden, voor niet-concentratiegebieden bestaan andere waarden. De gemeente Oldebroek ligt in een concentratiegebied.

De omschrijving van de milieukwaliteit kan niet op zichzelf worden gezien. De beleving van deze aanduidingen sluit het beste aan bij woongebieden. Ook dan is er in de beleving van geur een hele stap tussen de twee opeenvolgende categorieën, zoals 'redelijk goed' en 'matig'. Het verschil in geur tussen twee klassen kan nabij de grens daartussen (op korte afstand) niet worden waargenomen. Het 'gat' bestaat alleen tekstueel, omdat de geurbelastingen en hinderpercentages op elkaar aansluiten.

3.6. Geurgevoelig object

Een geurgevoelig object is in de Wgv gedefinieerd als: 'gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt'. Alleen een gebouw kan een geurgevoelig object zijn. Duidelijk is dat een woning een geurgevoelig object is, mits deze een positieve planologische bestemming heeft en feitelijk geschikt is en gebruikt wordt om in te wonen. Of een ander gebouw (niet zijnde een woning), bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw een geurgevoelig object is moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die in de definitie verder zijn opgenomen.

Het gebouw is bestemd voor menselijk verblijf.

Gezien de toelichting op de Wgv betekent dit dat de locatie volgens een positieve planologische bestemming een functie moet hebben voor menselijk verblijf. In een kantoorgebouw, werkruimte of expeditieruimte kunnen zich mensen ophouden.

Het gebouw is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk verblijf.

Het gebouw moet zodanig zijn (aard, indeling en inrichting) dat het feitelijk gezien ook mogelijk is om in het gebouw te verblijven. Als aan het voorgaande wordt voldaan zal dit in de praktijk normaliter ook het geval zijn.

Het gebouw wordt daarvoor (menselijk verblijf) permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, gebruikt.

Onduidelijk is wat onder permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik wordt verstaan. Waar de grens ligt in de mate van gebruik zal in de toekomst uit jurisprudentie moeten blijken.

Gelet op de definitie gaan wij er van uit dat bedrijfsgebouwen, waarin zich gedurende langere tijd, vrijwel dagelijks (meerdere) mensen verblijven (in dit geval werken) aangemerkt kunnen worden als geurgevoelig object. Dit wordt bevestigd in jurisprudentie (onder andere 200709155/1 van 24 december 2008, 200801961/1 van 11 maart 2009 en 200902795/5/R3 van 14 oktober 2009).

3.7. Bebouwde kom

3.7.1. Het begrip bebouwde kom in de Wgv

Het begrip bebouwde kom is in de Wgv niet gedefinieerd, evenmin als in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom 'niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving'. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Als bebouwde kom wordt beschouwd: 'het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft' en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. InfoMil concludeert in haar handleiding behorend bij de Wgv dat het voor de hand ligt om voor de grenzen van de bebouwde kom aan te sluiten bij wat in de ruimtelijke ordening (het plaatselijke bestemmingsplan) daaronder wordt verstaan.

Of een bepaalde omgeving een bebouwde kom is zal per geval moeten worden bepaald. Zoals gezegd is dit niet eenduidig gedefinieerd. De volgende zaken spelen in deze afweging en rol:

- dichtheid bebouwing;
- aard en structuur van de omgeving en bebouwing;

- planologische karakter.

Mogelijk dat ook de historische situatie een rol speelt. Voor woningen gaan wij uit van een bebouwde kom, als deze in een woonwijk of woongebied zijn gelegen, waarbij de erven aan meerdere zijden aan elkaar aansluiten. Woningen die geconcentreerd zijn gelegen in een op zichzelf staande lintbebouwing beschouwen wij niet als bebouwde kom. Deze opvatting sluit aan bij de jurisprudentie over het begrip bebouwde kom zoals dat werd gehanteerd in de brochure veehouderij en Hinderwet (één van de 'stankrichtlijnen') en in de Stankwet.

3.7.2. Jurisprudentie over het begrip bebouwde kom in de Wgv

Over het begrip bebouwde kom op grond van de Wet geurhinder en veehouderij is inmiddels beperkt jurisprudentie beschikbaar. Hierna beschrijven wij de hoofdpunten van enkele relevante uitspraken. De conclusie (weergegeven in de eerste zin) geldt per uitspraak alleen voor de betreffende situatie.

Lintbebouwing (1)

Een gebied met (voormalige) veehouderijen en burgerwoningen met op verschillende plaatsen een onderlinge afstand van 80 tot 130 meter wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 201105329/1/A4 van 14 november 2012).

Lintbebouwing (2)

Een gebied met verschillende woningen en agrarische bedrijven in de omgeving van voornamelijk landbouwgronden wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 201100912/1/M2 van 3 augustus 2011). In de overwegingen noemt de Afdeling dat enige concentratie van gebouwen en bevolking bestaat, maar de omvang daarvan te klein om die concentratie als bebouwde kom aan te kunnen merken.

Lintbebouwing (3)

Geurgevoelige objecten die samen met de inrichting en een beperkt aantal agrarische bedrijven in een langgerekt lint liggen, zijn buiten de bebouwde kom gelegen (ABRvS 200800452/1 van 26 november 2008). In de overwegingen noemt de Afdeling dat het lint ligt in het buitengebied. Verder noemt zij dat de dichtstbijzijnde dorpskern op meer dan 750 meter ligt.

Lintbebouwing (4)

Een lint van bebouwing die aan één zijde langs de weg is gelegen wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 200907242/1/H1 van 23 juni 2010). In haar overwegingen noemt de Afdeling dat geen sprake is van een samenhangende structuur.

Verspreid liggende bebouwing (1)

Een gebied met verspreid liggende woonbebouwing en dat wordt gedomineerd door kassen wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 201000560/1/T1/R3 van 26 januari 2011). In de overwegingen noemt de Afdeling dat sprake is van een

aanzienlijk minder dichte bebouwingsstructuur dan bij de aangrenzende bebouwde kom.

Verspreid liggende bebouwing (2)

Een gebied met verspreid liggende woon- en bedrijfsbebouwing wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 200910546/1/M2 van 11 november 2009). In de overwegingen noemt de Afdeling dat percelen op ruime afstand van elkaar zijn gelegen en dat op een afstand van ongeveer 490 meter pas verdichting van de bebouwing optreedt.

Cluster woningen en bedrijfsgebouwen

Een 'gehucht' met enkele woningen en bedrijfsgebouwen wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 200902261/1/M2 van 25 november 2009). In de overwegingen noemt de Afdeling dat de omgeving voornamelijk bestaat uit landbouwgronden en oppervlaktewater en dat enige concentratie van gebouwen en bevolking bestaat, maar de omvang daarvan te klein om die concentratie als bebouwde kom aan te kunnen merken.

Plangebied of specifieke woning

Een plangebied als geheel kan worden aangemerkt als geen bebouwde kom (ABRvS 201000560/1/T1/R3 van 26 januari 2011, zie hierboven), terwijl een specifieke bestaande woning in een vergelijkbaar gebied wel moet worden aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 201012361/1/M2 van 7 september 2011). In de overwegingen noemt de Afdeling dat de woningen aan de rand van een bebouwde kom, met aan de voorzijde aaneengesloten bebouwing en aan de achterzijde weiland, zijn gelegen binnen de bebouwde kom.

Bungalowpark (1)

Een bungalowpark met 175 recreatiewoningen is door de Afdeling niet beschouwd als bebouwde kom (ABRvS 200900791/1 van 23 september 2009). De Afdeling noemt dat het bungalowpark is gelegen in het buitengebied op ruime afstand van een dorpskern. Ook wordt in de overwegingen genoemd dat de omgeving van het park hoofdzakelijk uit landbouwgronden en bossen bestaat en niet het karakter heeft van een bebouwde kom. Ondanks een bepaalde dichtheid aan gebouwen en bevolking, vormt het bungalowpark op zich zelf geen bebouwde kom.

Bungalowpark (2)

Een bungalowpark is door de Afdeling niet beschouwd als bebouwde kom (ABRvS 200900557/1/M2 van 12 mei 2010). De Afdeling noemt dat de omgeving van het park hoofdzakelijk uit landbouwgronden en bossen bestaat en niet het karakter heeft van een bebouwde kom. Ondanks een bepaalde dichtheid aan gebouwen en bevolking, vormt het bungalowpark op zich zelf geen bebouwde kom.

Zorginstelling

Het terrein van een zorginstelling, waarop een aantal gebouwen staan, wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 200801961/1 van 11 maart 2009). Hieruit blijkt dat (alleen) een bepaalde dichtheid aan gebouwen en bevolking niet betekent dat het terrein het karakter van een bebouwde kom heeft. In haar overwegingen noemt de Afdeling dat het terrein is gelegen in het buitengebied op ruime afstand van de dorpskern.

Bedrijventerrein

Een toekomstig bedrijventerrein op een afstand van 300 meter van een dorpskern wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 200901350/1/R3 van 30 juni 2010). In haar overwegingen noemt de Afdeling dat tussen de dorpskern en het bedrijventerrein een gebied met de bestemming Groen-Bos-Natuur-Water ligt waarin slechts enkele woningen kunnen worden gebouwd. Verder noemt de Afdeling dat sprake zal zijn van op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing die is geconcentreerd tot een samenhangende structuur, maar dat dit niet betekent dat het bedrijventerrein op zichzelf een bebouwde kom vormt.

Kleine dorpskern

Een kleine dorpskern met 12 huizen, een kerktoeren en enkele boerderijen wordt niet aangemerkt als bebouwde kom (ABRvS 200904311/1/M3 van 14 a2010). In de overwegingen noemt de Afdeling dat de sprake is van enige concentratie van gebouwen en bevolking, maar dat de omvang te gering is om te kunnen spreken van een bebouwde kom.

Het planologische karakter van de omgeving wordt in deze uitspraken niet genoemd in de overwegingen. Kennelijk is, naast de twee andere door ons genoemde zaken (de dichtheid van de bebouwing en de aard en structuur van de omgeving) ook de afstand tot een dorpskern bepalend. Gesteld kan worden dat dit bepalend is voor het karakter van de omgeving.

3.7.3. Zuiderzeestraatweg Hattemerbroek en bebouwde kom

Op afbeelding 3 is de situatie rondom de Zuiderzeestraatweg weergegeven. De pijl op afbeelding 3 geeft de positie en kijkrichting aan die is weergegeven op afbeelding 4.



Afbeelding 3. Situatie plangebied aan de Zuiderzeestraatweg



Afbeelding 4. Straatbeeld Zuiderzeestraatweg (bron: Google Street View)

Op afbeelding 3 zijn met cijfers 1,2 en 3 locaties aangewezen die relevant zijn bij de beoordeling welke woningen tot de bebouwde kom van Hattemerbroek behoren. Het gedeelte ten zuiden van de Zuiderzeestraatweg, aangeduid met cijfer 1, vormt de dorpskern van Hattemerbroek.

De lintbebouwing aangeduid met cijfer 2 vormt een uitloper van de dorpskern van Hattemerbroek. Uit de jurisprudentie over lintbebouwingen (zie paragraaf 3.6.2) maken wij op dat deze uitloper wel wordt aangemerkt als onderdeel van de bebouwde kom. Er is sprake van dicht aaneengesloten bebouwing en een samenhangende structuur. Vanwege de korte afstand tot de dorpskern kan niet worden gesproken van een op zichzelf staande lintbebouwing in het buitengebied.

Het gedeelte ten noorden van de Zuiderzeestraatweg, aangeduid met het cijfer 3, bestaat op dit moment uit 6 woningen en een autobedrijf. Deze omgeving kan worden vergeleken met de omgeving die wordt omschreven in de uitspraak ABRvS 201012361/1/M2 van 7 september 2011. In de overwegingen noemt de Afdeling dat de woningen aan de rand van een bebouwde kom, met aan de voorzijde aaneengesloten bebouwing en aan de achterzijde weiland, zijn gelegen binnen de bebouwde kom.

In dezelfde uitspraak wordt verwezen naar de uitspraak ABRvS 201000560/1/T1/R3 van 26 januari 2011, waar een plangebied aan de rand van een bebouwde kom wordt aangemerkt als geen bebouwde kom. Gelet op de overwegingen in de uitspraak ABRvS 201012361/1/M2 van 7 september 2011 en gelet op de rest van de jurisprudentie lijkt de uitspraak van 26 januari 2011 op een 'gelegenheidsuitspraak'.

De bestaande omgeving aan de noordzijde van de Zuiderzeestraatweg (de 6 woningen en het autobedrijf) komt gelet op de jurisprudentie het meest overeen met een omgeving die moet worden aangemerkt als bebouwde kom.

Net als de bestaande woningen aan de noordzijde van de Zuiderzeestraatweg zijn de toekomstige woningen binnen het plangebied georiënteerd op de Zuiderzeestraatweg en daarmee op de rest van de bebouwde kom. Door de toekomstige woningen wordt de samenhangende structuur van de omgeving verstevigd. Ook deze toekomstige woningen worden daarom aangemerkt als woningen binnen de bebouwde kom.

4. GEURBEOORDELING PLANGEBIED AAN DE ZUIDERZEESTRAATWEG

4.1. Veehouderij Middeldijk 12

De veehouderij aan de Middeldijk 12 heeft een vergunning d.d. 10 februari 2009 voor het houden van 1.030 vleeskalveren tot 8 maanden (A 4.3). Op afbeelding 6 is de situatie weergegeven.



Afbeelding 6. Situatie veehouderij Middeldijk 12

4.1.1. Voorgrondbelasting

Voor vleeskalveren zijn in de Rgv geuremissiefactoren vastgesteld (zie paragraaf 3.3.1). Daarom zijn voor deze veehouderij de geurcontouren berekend (met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied). De geurcontouren zijn weergegeven op de kaart in bijlage 1. De parameters die zijn gebruikt voor de geurberekening zijn weergegeven in tabel 4.

Tabel 4. Parameters geurberekening vergunde situatie

Emissiepunt	X coördinaat (m)	Y coördinaat (m)	Emissiepunt hoogte (m)	Gebouw hoogte (m)	Emissiepunt diameter (m)	Uittreesnelheid (m/s)	Geur emissie (ou _E /s)
Middelpunt open nokken	197 980	499186	2,9	3,5	0,5	0,4	36.668

De parameters zijn bepaald met behulp van de Gebruikershandleiding V-Stacks Vergunning, paragraaf 3.11.3. De stal met vleeskalveren wordt natuurlijk geventileerd met een open nok. In principe komt de lucht de stal binnen via openingen in de zijgevel en verlaat de lucht de stal via de nok (natuurlijke trek). Omdat er geen waarborg is dat de lucht altijd de stal verlaat via de nok, mag de nok niet als het emissiepunt worden beschouwd. Normaal gesproken is er door de ruime inlaatopeningen in de zijkant en de speciale afmetingen van de nok voldoende onderdruk in de stal, zodat er verse lucht via de inlaat openingen aangezogen wordt. Echter, vooral in de zomer, als de kleppen open staan, zal de stallucht zowel via de nok als via de zijopeningen in één van de zijkanten naar buiten gaan. Ook bij sterke wind zal een deel van de stallucht via de zijopeningen de stal verlaten.

Bij de invoer van de gegevens in V-Stacks worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- ligging emissiepunt: geometrisch middelpunt van de stal;
- hoogte emissiepunt: gemiddelde van de nokhoogte en hoogte zijopeningen (inlaatopeningen);
- diameter emissiepunt: 0,5 m (standaard);
- uittreesnelheid: de standaardwaarde voor natuurlijke ventilatie van 0,4 m/s; vaak is er ook een overkapping boven op de nok zodat er sowieso geen sprake is van 'vrije' verticale uitstroming.

Uit de kaart in bijlage 1 blijkt dat de veehouderij overbelast is op bestaande woningen binnen de bebouwde kom van Hattemerbroek. De geurbelasting op de woningen binnen de bebouwde kom bedraagt meer dan de geurnorm van 3,0 ou_E/m³. Dit geldt niet alleen voor de woningen te noorden van de Zuiderzeestraatweg, maar ook voor enkele woningen ten zuiden van de Zuiderzeestraatweg. Omdat de veehouderij overbelast is in de richting van het plangebied is een berekening van een worst-case situatie op basis van de randen van het bouwvlak overbodig (zie paragraaf 2.3). De vergunde situatie vormt reeds de worst-case situatie.

De te realiseren woningen binnen het plangebied zullen onderdeel uitmaken van een bebouwde kom in termen van de Wgv (zie paragraaf 3.7.3). Er geldt daarom een geurnorm van 3,0 ou_E/m³ (zie paragraaf 3.3.1). Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de geurcontour van 3,0 ou_E/m³ van de veehouderij aan de Middeldijk 12.

De veehouderij wordt door de ontwikkelingen niet in haar belangen geschaad. De veehouderij is in de richting van het plangebied reeds overbelast op bestaande geurgevoelige objecten, die ook tot de bebouwde kom van Hattemerbroek behoren.

De veehouderij heeft daarom in de huidige situatie al geen mogelijkheden om de inrichting zodanig uit te breiden of te veranderen dat de geurbelasting in de richting van het plangebied toeneemt.

Binnen de geurcontour van $3,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is een wijziging van de bestemming, die het vestigen van geurgevoelige objecten mogelijk maakt, in principe niet mogelijk. Dit wil niet per definitie zeggen dat geen sprake is van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om voor bepaalde gebieden andere afstanden of normen vast te stellen dan de landelijk gestelde afstanden of normen (zie paragraaf 2.4).

Op de kaart in bijlage 1 is te zien dat het plangebied buiten de geurcontour van $6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van de veehouderij aan de Middeldijk 12 ligt. Wanneer voor het gebied een geurnorm van $6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ wordt vastgesteld kunnen alle ontwikkelingen binnen dit gebied doorgang vinden zonder dat daarbij de veehouderij aan de Middeldijk 12 wordt geschaad.

Het woon- en verblijfsklimaat bij de standaard geurnorm van $3,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is 'goed' (zie tabel 3 paragraaf 3.5). Bij een geurnorm van $6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ hoort een woon- en verblijfsklimaat dat zich bevindt op de grens tussen de klassen 'redelijk goed' en 'matig'. Omdat de te realiseren woningen vervolgens buiten de geurcontour van $6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ worden gepland is sprake van een 'redelijk goed' woon- en verblijfsklimaat.

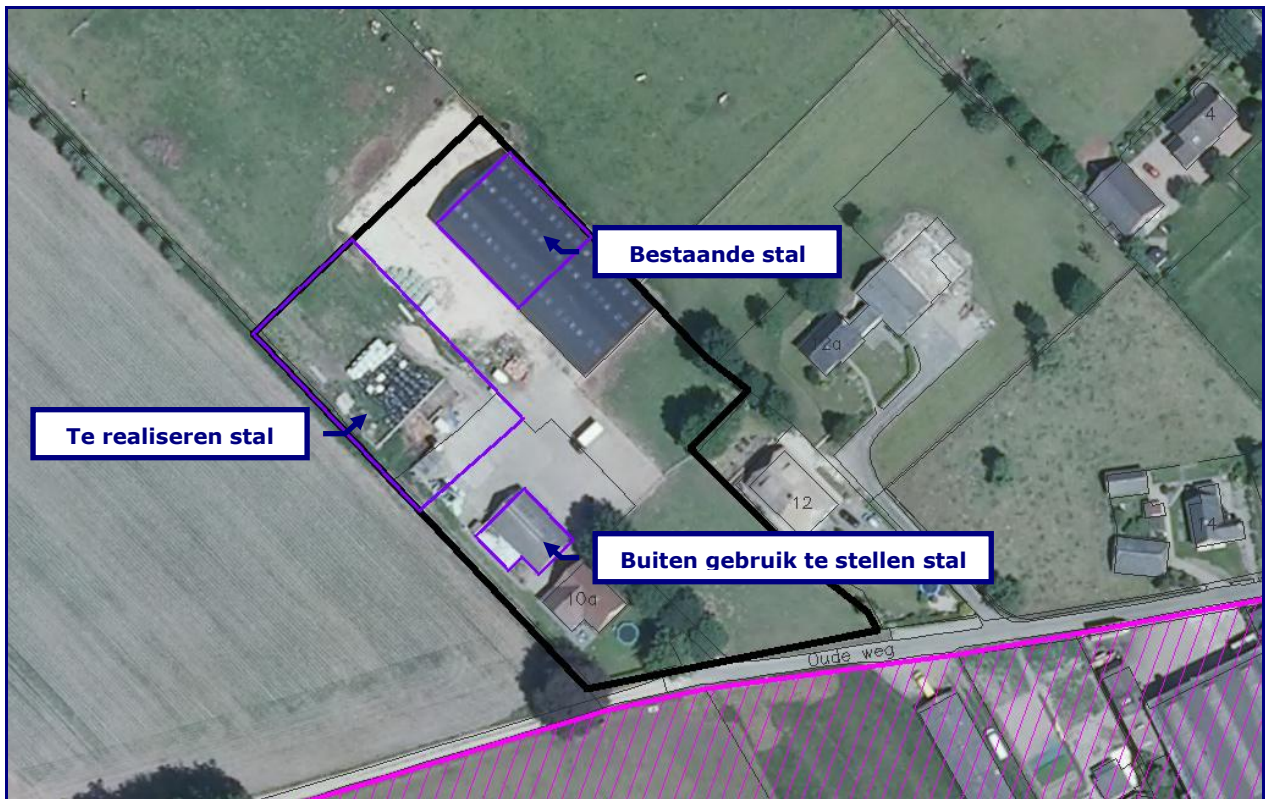
Wanneer de gemeente voor het plangebied een hogere geurnorm vaststelt resulteert dit in een lager beschermingsniveau voor de te realiseren woningen. In hoofdstuk 6 motiveren wij waarom een lager niveau van bescherming voor de te realiseren woningen binnen het plangebied acceptabel kan worden geacht.

4.1.2. Afstanden

De veehouderij aan de Middeldijk 12 houdt geen dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Een analyse van de afstanden daarom niet nodig. Wel moet rekening worden gehouden met de gevel-gevel afstand van 50 meter van een dierenverblijf tot een geurgevoelig object (zie paragraaf 3.3.2). Het plangebied ligt op een afstand van 330 meter van de gevel van de vleeskalverenstal. De gevel-gevel afstand vormt geen knelpunt.

4.2. Veehouderij Oude weg 10a

Voor de veehouderij aan de Oude weg 10a is in 2012 een melding in het kader van het Besluit landbouw milieubeheer geaccepteerd voor een veehandelsbedrijf op dat adres. Op afbeelding 7 is de situatie weergegeven.



Afbeelding 7. Situatie veehouderij Oude weg 10a

4.2.1. Voorgrondbelasting

De veehouderij aan de Oude weg 10a houdt in de gewenste situatie geen dieren waarvoor in de Rgv geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Een analyse van de voorgrondbelasting daarom niet nodig.

4.2.2. Afstanden

De veehouderij aan de Oude weg 10a houdt in de gewenste situatie dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Daarom zijn voor deze veehouderij de afstandscontouren bepaald.

De afstandscontouren van 50 en 100 meter rondom de betreffende stallen in de huidige situatie zijn weergegeven op de kaart in bijlage 2. Op de kaart is te zien dat sprake is van een overbelaste situatie. De afstand tot de bestaande woning aan Oude weg 12 is korter dan de vereiste 50 meter tot een woning buiten een bebouwde kom. De veehouderij heeft daarom geen mogelijkheden om stallen op kortere afstand tot deze woning te plaatsen dan nu het geval is.

Bij een uitbreiding in aantallen dieren moeten de emissiepunten van de stallen buiten de aan te houden afstand van 50 meter worden gebracht. Op de kaart in bijlage 3 hebben wij hiertoe het reëel te benutten bouwvlak ingetekend. Het reëel te benutten bouwvlak is aan de zuidzijde te smal om een stal met een handelbare stalbreedte te realiseren. Daarom is de nieuwe stal in de gewenste situatie in de meest noordwestelijke hoek van het bouwvlak, op een afstand van juist 50 meter van de bestaande woning aan de Oude weg 12 ingetekend. De locatie van deze stal is conform de melding in het kader van het Besluit landbouw milieubeheer die in 2012 voor deze veehouderij is geaccepteerd.

De afstandscontouren van 50 en 100 meter rondom de betreffende stallen in de gewenste situatie zijn ook weergegeven op de kaart in bijlage 3.

De te realiseren woningen binnen het plangebied zullen onderdeel uitmaken van een bebouwde kom in termen van de Wgv (zie paragraaf 3.7.3). Er geldt daarom een aan te houden afstand van 100 meter (zie paragraaf 3.3.2). Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de (huidige en gewenste) afstandscontour van 100 meter van de veehouderij aan de Oude weg 10a. Binnen deze afstandscontour is een wijziging van de bestemming, die het vestigen van geurgevoelige objecten mogelijk maakt, in principe niet mogelijk. Dit wil niet per definitie zeggen dat geen sprake is van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om voor bepaalde gebieden andere afstanden of normen vast te stellen dan de landelijk gestelde afstanden of normen (zie paragraaf 2.4).

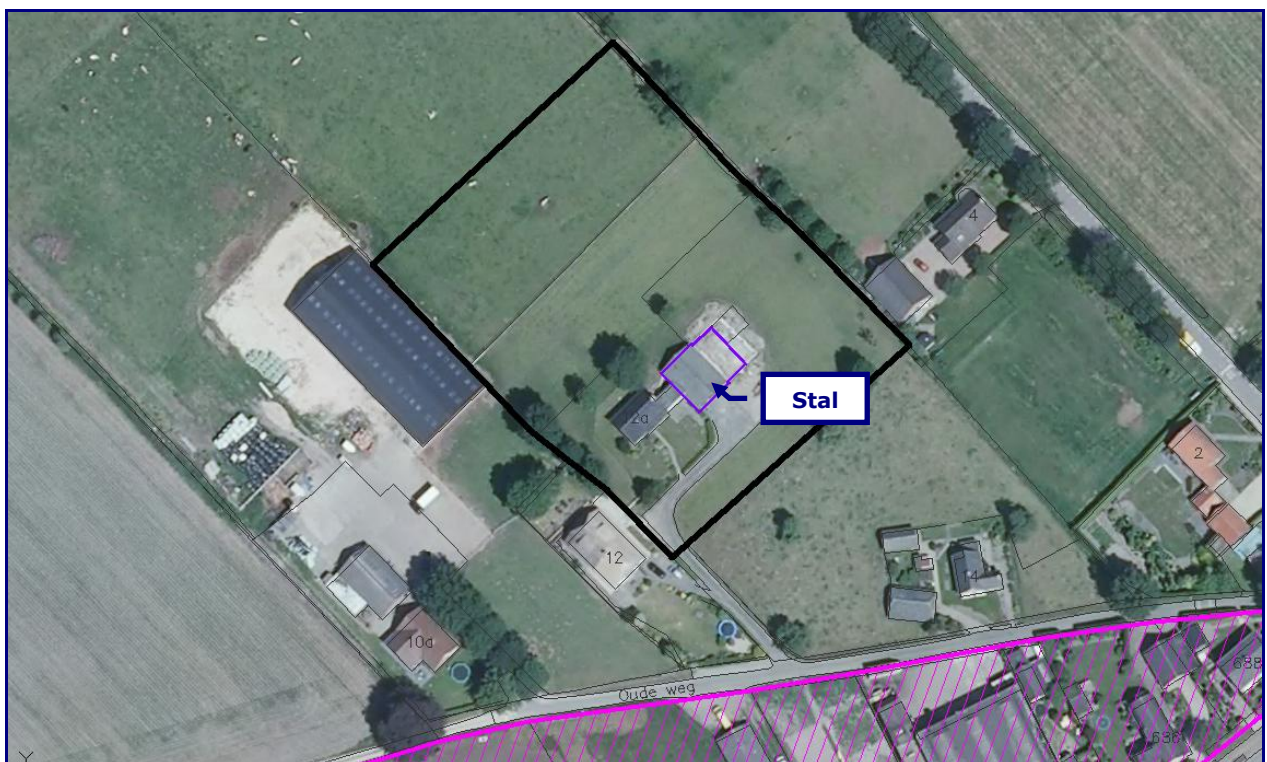
Op de kaart in bijlage 3 is te zien dat het plangebied buiten de (gewenste) afstandscontour van 50 meter van de veehouderij aan de Oude weg 10a ligt. Wanneer voor het gebied een afstand van 50 meter wordt vastgesteld kunnen in deze situatie alle ontwikkelingen binnen dit gebied doorgang vinden zonder dat daarbij de veehouderij aan de Oude weg 10a wordt geschaad.

Wanneer de gemeente voor het plangebied een kortere afstand vaststelt resulteert dit in een lager beschermingsniveau voor de te realiseren woningen. In hoofdstuk 6 motiveren wij waarom een lager niveau van bescherming voor de te realiseren woningen binnen het plangebied acceptabel kan worden geacht.

Hierbij merken wij op dat het gedeelte van het plangebied, dat binnen de huidige afstandscontour van 50 meter van de veehouderij aan de Oude weg 10a niet kan worden benut voor het realiseren van geurgevoelige objecten zo lang de aanwezige stal achter het woonhuis nog niet buiten werking is gesteld. Deze afstandscontour is te zien op de kaart in bijlage 2.

4.3. Veehouderij Oude weg 12a

Op het perceel aan de Oude weg 12a was voorheen ook een veehandelsbedrijf gevestigd. De nieuwe eigenaar van het perceel heeft er nu een caravanstalling in bedrijf. Ook worden hobbymatig enkele pony's gehouden. Planologisch gezien betreft het een niet volwaardig agrarisch bedrijf met de mogelijkheid van caravanstalling. Vanwege de planologische mogelijkheden voor een agrarisch bedrijf nemen wij deze veehouderij toch mee in deze gebiedsvisie. Op afbeelding 8 is de situatie weergegeven.



Afbeelding 8. Situatie veehouderij Oude weg 12a

4.3.1. Voorgrondbelasting

De veehouderij aan de Oude weg 12a houdt geen dieren waarvoor in de Rgv geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Een analyse van de voorgrondbelasting daarom niet nodig.

4.3.2. Afstanden

Voor pony's zijn in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Daarom zijn voor deze veehouderij de afstandscontouren bepaald.

De afstandscontouren van 50 en 100 meter rondom de betreffende stal zijn weergegeven op de kaart in bijlage 4. Op de kaart is te zien dat sprake is van een overbelaste situatie. De afstand tot de bestaande woning aan Oude weg 12 is korter dan de vereiste 50 meter tot een woning buiten een bebouwde kom. De veehouderij

heeft daarom geen mogelijkheden om stallen op kortere afstand tot deze woning te plaatsen dan nu het geval is.

Bij een uitbreiding in aantallen dieren moeten de emissiepunten van de stallen buiten de aan te houden afstand van 50 meter worden gebracht. Op de kaart in bijlage 5 hebben wij hiertoe het reëel te benutten bouwvlak ingetekend. De afstandscontouren van 50 en 100 meter rondom het reëel te benutten bouwvlak zijn ook weergegeven op de kaart in bijlage 5.

De te realiseren woningen binnen het plangebied zullen onderdeel uitmaken van een bebouwde kom in termen van de Wgv (zie paragraaf 3.7.3). Er geldt daarom een aan te houden afstand van 100 meter (zie paragraaf 3.3.2). Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen de (huidige en toekomstige) afstandscontour van 100 meter van de veehouderij aan de Oude weg 12a. Binnen deze afstandscontour is een wijziging van de bestemming, die het vestigen van geurgevoelige objecten mogelijk maakt, in principe niet mogelijk. Dit wil niet per definitie zeggen dat geen sprake is van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om voor bepaalde gebieden andere afstanden of normen vast te stellen dan de landelijk gestelde afstanden of normen (zie paragraaf 2.4).

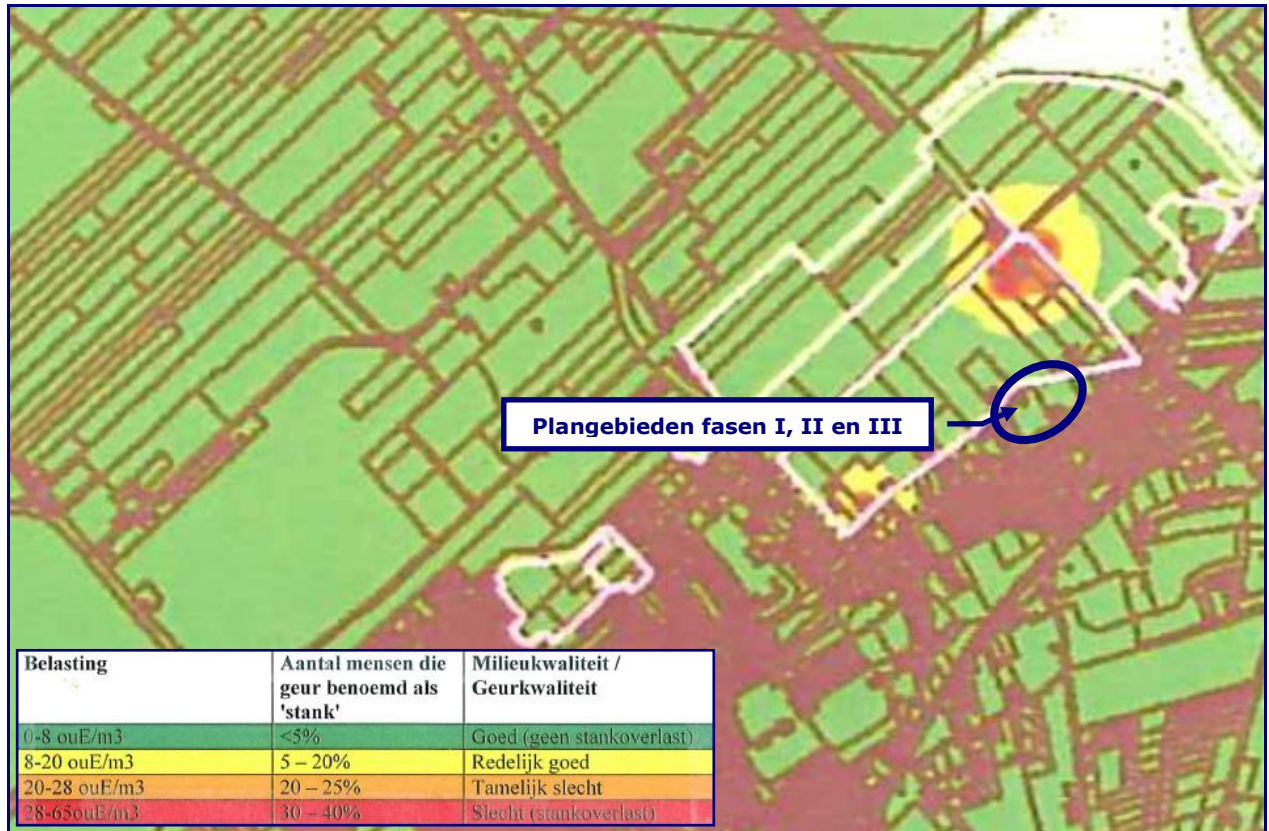
Op de kaarten in bijlagen 4 en 5 is te zien dat het plangebied buiten de (huidige en toekomstige) afstandscontour van 50 meter van de veehouderij aan de Oude weg 12a ligt. Wanneer voor het gebied een afstand van 50 meter wordt vastgesteld kunnen alle ontwikkelingen binnen dit gebied doorgang vinden zonder dat daarbij de veehouderij aan de Oude weg 12a wordt geschaad.

Wanneer de gemeente voor het plangebied een kortere afstand vaststelt resulteert dit in een lager beschermingsniveau voor de te realiseren woningen. In hoofdstuk 6 motiveren wij waarom een lager niveau van bescherming voor de te realiseren woningen binnen het plangebied acceptabel kan worden geacht.

4.4. Achtergrondbelasting

De achtergrondbelasting wordt gevormd door de geurbelasting van alle veehouderijen samen (zie paragraaf 3.3.3). Bij een onderzoek naar de achtergrondbelasting worden alle veehouderijen binnen een straal van twee kilometer van het plangebied betrokken.

De gemeente Oldebroek heeft in het kader van de quickscan Wet geurhinder en veehouderij een berekening van de achtergrondbelasting uitgevoerd. De resultaten van deze berekening voor het gebied rondom de Zuiderzeestraatweg zijn weergegeven in afbeelding 9.



Afbeelding 9. Achtergrondbelasting (bron: Quickscan Wgv gemeente Oldebroek)

De achtergrondbelasting is weergegeven in verschillende klassen van het woon- en verblijfsklimaat, welke zijn gebaseerd op de tabel A uit bijlage 6 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

Uit afbeelding 9 blijkt dat wat betreft achtergrondbelasting sprake is van een 'goed' woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de te realiseren woningen binnen het plangebied. De achtergrondbelasting vormt geen knelpunt.

5. OVERIGE CRITERIA BIJ HET BEPALEN VAN EEN ANDERE WAARDE

5.1. Inleiding

In het voorgaande is voor het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg te Hattemerbroek het eerste criterium (de huidige en te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen in een gebied) van artikel 8 Wgv afgewogen. Ook is hierbij criterium d, namelijk de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied betrokken. De overige twee criteria waarmee rekening moet worden gehouden zijn in de volgende paragrafen beschreven.

5.2. Belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging

Bij het opstellen (of aanpassen) van een gemeentelijke verordening op basis van de Wgv moet het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging worden betrokken. Met het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging wordt bedoeld dat afwenteling van de verontreiniging op een ander milieucompartiment moet worden voorkomen. Hierbij moet een hoog niveau van bescherming voor het milieu in zijn geheel worden bevorderd. Bij het opstellen van een gemeentelijke verordening moet derhalve niet alleen worden gekeken naar de geursituatie, maar ook naar de gevolgen daarvan voor andere milieucompartimenten (zoals ammoniak, geluid, energie en dergelijke).

Het aanpassen van de geurnorm en de aan te houden afstanden voor het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg heeft geen invloed op uitbreidingsmogelijkheden van de bestaande veehouderijen en biedt geen extra mogelijkheden voor de vestiging van nieuwe veehouderijen. Er zijn daarom ook geen negatieve gevolgen voor de overige milieucompartimenten.

5.3. Noodzaak van een even hoog niveau van bescherming van het milieu

Bij het opstellen (of aanpassen) van een gemeentelijke verordening op basis van de Wgv moet verder de noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu worden betrokken. Een even hoog niveau van de bescherming van het milieu wil zeggen dat het bereikte niveau van bescherming door het stellen van algemene regels in plaats van individuele regels even hoog moet zijn als in het geval van een toets aan de individuele regels. Bij het opstellen (of aanpassen) van een verordening worden geen generieke regels gesteld die individuele regels vervangen. Het beschermingsniveau voor de toepassing van de individuele regels wordt aangepast.

Zoals hiervoor is aangegeven zal vanwege het wijzigen van de geurnorm en aan te houden afstanden het aantal veehouderijen in de omgeving van de nieuwbouwlocatie niet toenemen. Daarnaast zorgt het aanpassen van de waarden uit de Wet geurhinder en veehouderij niet voor extra uitbreidingsmogelijkheden voor de bestaande veehouderijen. Hiermee wordt gewaarborgd dat voor het milieu in zijn

geheel een tenminste gelijkwaardig niveau van bescherming is gewaarborgd in vergelijking met de situatie waarin alle bedrijven individueel en zonder verordening zouden worden beoordeeld.

Deze gebiedsvisie, samen met de gemeentelijke afweging, resulteert in een andere normstelling, die past binnen de wettelijk bepaalde grenzen. Verder moeten bij een veehouderij de beste beschikbare technieken worden toegepast (verplicht op grond van de Wet milieubeheer). Hiermee is voor het milieu in zijn geheel een ten minste gelijkwaardig niveau van bescherming gewaarborgd, in vergelijking met de situatie waarin alle bedrijven individueel zouden worden beoordeeld.

6. CONCLUSIE

Gelet op de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg te Hattemerbroek is het wenselijk en mogelijk om voor dat gebied een aangepaste geurnorm en afstand vast te stellen.

Wij stellen voor de geurnorm voor het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg te wijzigen van $3,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ naar $6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Daarnaast stellen wij voor de aan te houden afstand voor het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg te wijzigen van 100 meter naar 50 meter.

Bij deze geurnorm en afstand kunnen de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen doorgang vinden, waarbij woon- en verblijfsklimaat aanvaardbaar kan worden geacht en waarbij de belangen van veehouderijen zeker niet worden geschaad. Hierbij merken wij op dat het gedeelte van het plangebied, dat binnen de huidige afstandscontour van 50 meter van de veehouderij aan de Oude weg 10a niet kan worden benut voor het realiseren van geurgevoelige objecten zo lang de aanwezige stal achter het woonhuis nog niet buiten werking is gesteld. Deze afstandscontour is te zien op de kaart in bijlage 2.

Ook uit de beschouwing van de overige criteria blijkt dat het vaststellen van een hogere geurnorm en kortere afstand mogelijk is. Het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging wordt niet geschaad en een even hoog niveau van bescherming wordt bereikt.

In deze conclusie geven wij een antwoord op de onderzoeksvragen, zoals gesteld in paragraaf 1.2.

Is een acceptabel woon- en verblijfsklimaat gegarandeerd?

In hoofdstuk 4 hebben wij de geursituatie ter plaatse van het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg beschreven. Hierbij is gekeken naar voorgrondbelasting, afstanden en achtergrondbelasting. Wanneer de gemeente voor het plangebied een hogere geurnorm en een kortere afstand vaststelt resulteert dit in een lager beschermingsniveau voor de te realiseren woningen. Gezien de volgende redenen achter wij een lager beschermingsniveau voor de te realiseren woningen binnen het plangebied acceptabel:

Voorgrondbelasting

Omdat de te realiseren woningen buiten de geurcontour van $6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van de veehouderij aan de Middeldijk 12 worden gepland is sprake van een 'redelijk goed' woon- en verblijfsklimaat. De veehouderij aan de Middeldijk 12 is overbelast op bestaande woningen binnen de bebouwde kom van Hattemerbroek (binnen en buiten het plangebied). Ter plaatse van deze woningen zou sprake kunnen zijn van potentiële geurhinder. De veehouderij

heeft al sinds 2009 vergunning voor deze bedrijfssituatie. Deze bedrijfssituatie heeft nog nooit tot (bij de gemeente bekende) geurklachten geleid. Het daadwerkelijk aantal geurgehinderden is beperkt. Gezien de huidige geursituatie zal de realisatie van woningen binnen het gebied met een 'redelijk goed' woon- en verblijfsklimaat niet leiden tot een onacceptabele stijging van het daadwerkelijk aantal geurgehinderden en het aantal geurklachten in de omgeving.

Omdat de veehouderij overbelast is op bestaande woningen binnen de bebouwde kom van Hattemerbroek (ook buiten het plangebied) kan de geursituatie in de toekomst alleen maar verbeteren. Wanneer de veehouderij wenst uit te breiden in dieraantallen moet de geurbelasting op de overbelaste woningen worden teruggebracht middels de 50%-regeling (artikel 3, lid 4 Wgv of artikel 3.115, lid 2 onder b Activiteitenbesluit). De geurbelasting ter plaatse van het plangebied neemt dan ook af.

Afstanden

De veehouderijen aan de Oudeweg 10a en 12a zijn wat betreft dieraantallen beperkt in omvang. De veehouderijen aan de Oude weg 10a en 12a zijn wat betreft afstanden overbelast op de bestaande woning aan de Oude weg 12. De afstand van een van de stallen tot deze woning is korter dan de vereiste 50 meter. Ter plaatse van deze woning zou sprake kunnen zijn van potentiële geurhinder. De betreffende stal van de veehouderij aan de Oude weg 10a is al sinds 1981 aanwezig. Bij de veehouderij aan de Oude weg 12a is slechts sprake van het hobbymatig houden van enkele pony's. Deze bedrijfssituaties hebben nog nooit tot (bij de gemeente bekende) geurklachten geleid. Het daadwerkelijk aantal geurgehinderden is beperkt. Gezien de huidige geursituatie zal de realisatie van woningen op grotere afstand dan niet leiden tot een onacceptabele stijging van het daadwerkelijk aantal geurgehinderden en het aantal geurklachten in de omgeving.

Wanneer de veehouderijen wensen uit te breiden in dieraantallen moeten de emissiepunten van de stallen buiten de afstand van 50 meter van de bestaande woning aan de Oude weg 12 worden gebracht, zie de kaarten in bijlagen 3 en 5. De afstand van de emissiepunten tot de te realiseren woningen (binnen het plangebied) wordt dan ook groter dan in de huidige situatie het geval is, waardoor sprake is van een beter woon- en verblijfsklimaat.

Achtergrondbelasting

Wat betreft de cumulatieve geurbelasting is sprake van een 'goed' woon- en verblijfsklimaat. De achtergrondbelasting vormt geen knelpunt.

Aanwezigheid veehouderijen bekend

De toekomstige bewoners van de te realiseren woningen kunnen de aanwezigheid van de veehouderijen meenemen in hun overweging zich op die plaats te vestigen. De geursituatie is in dit rapport inzichtelijk gemaakt en kan een onderdeel vormen in de besluitvorming van de toekomstige bewoners.

Overgangsgebied naar agrarisch gebied

Het plangebied bevindt zich aan de rand van de bebouwde kom van Hattermerbroek. Vanuit de te realiseren woningen kijkt men direct uit over het agrarische gebied ten noorden van Hattermerbroek, zie afbeelding 10. Het gebied kan worden gezien als een overgangsgebied tussen het dorp Hattermerbroek en het grote agrarische gebied daaromheen. Gezien de ligging direct aan het agrarische gebied kan de gemeente overwegen een lager niveau van bescherming voor de te realiseren woningen aanvaardbaar te achten.



Afbeelding 10. Agrarisch gebied gezien vanuit plangebied (bron: Google Street View)

Hogere geurnorm en kortere afstand mogelijk

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om voor bepaalde gebieden andere afstanden of normen vast te stellen dan de landelijk gestelde afstanden of normen (zie paragraaf 2.4). Een geurnorm van $6,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ en een afstand van 50 meter past binnen de bandbreedte die de Wgv daarbij biedt. Kennelijk kunnen deze geurnorm en afstand in bepaalde situaties acceptabel worden geacht. Dit is een keuze van het bevoegd gezag, de gemeente Oldebroek.

Worden veehouderijen in hun belangen geschaad?

In hoofdstuk 4 is toegelicht dat voor elke betrokken veehouderij sprake is van een overbelaste situatie. De veehouderijen zijn in de richting van het plangebied reeds overbelast op bestaande geurgevoelige objecten. De veehouderijen hebben daarom in de huidige situatie al geen mogelijkheden om de inrichting zodanig uit te breiden of te veranderen dat de geurbelasting in de richting van het plangebied toeneemt.

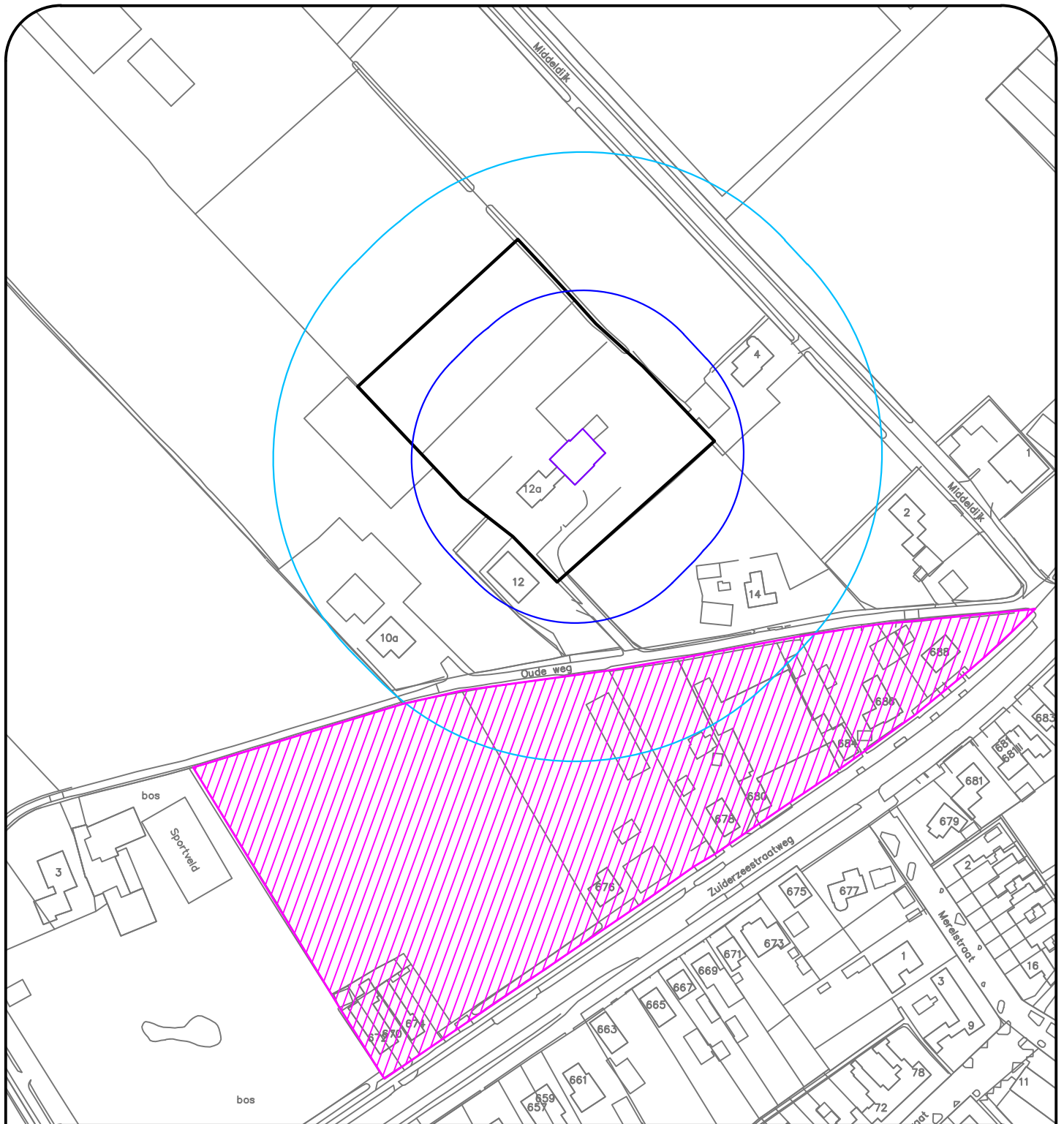
Wanneer de gemeente door middel van een verordening een hogere geurnorm of een kortere afstand vaststelt voor het plangebied, dan is per definitie geen sprake van een (extra) belemmering wanneer geurgevoelige objecten buiten de bijbehorende geur- en afstandscontouren worden gerealiseerd. De veehouderijen worden door het aangepaste geurbeleid en (vervolgens) door de te realiseren woningen binnen het plangebied niet in hun belangen geschaad.

Los van het bovenstaande houdt een hogere geurnorm en kortere afstanden in enig gebied in dat de mogelijkheden van een veehouderij in de omgeving op zijn minst gelijk blijven of anders ruimer worden.

Afweging

Uit het voorgaande blijkt dat het vaststellen van een hogere geurnorm en een kortere afstand voor het plangebied aan de Zuiderzeestraatweg te Hattemerbroek mogelijk en gewenst is. De hogere geurnorm en kortere afstand leiden niet tot een onaanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat en er worden geen veehouderijen in hun belangen geschaad. Ook wordt aan de overige criteria bij het vaststellen van andere geurnormen of afstanden voldaan (zie hoofdstuk 5).

Met het voorgestelde aangepaste geurbeleid wordt het realiseren van woningen binnen het plangebied mogelijk gemaakt.



Bijlage 4 - Afstanden Oude weg 12a, huidig

Afstanden:

- 50 meter
- 100 meter

Veehouderij:

- bouwvlak
- betreffende stallen

Overig:

- plangebied

DATUM 14 mei 2013

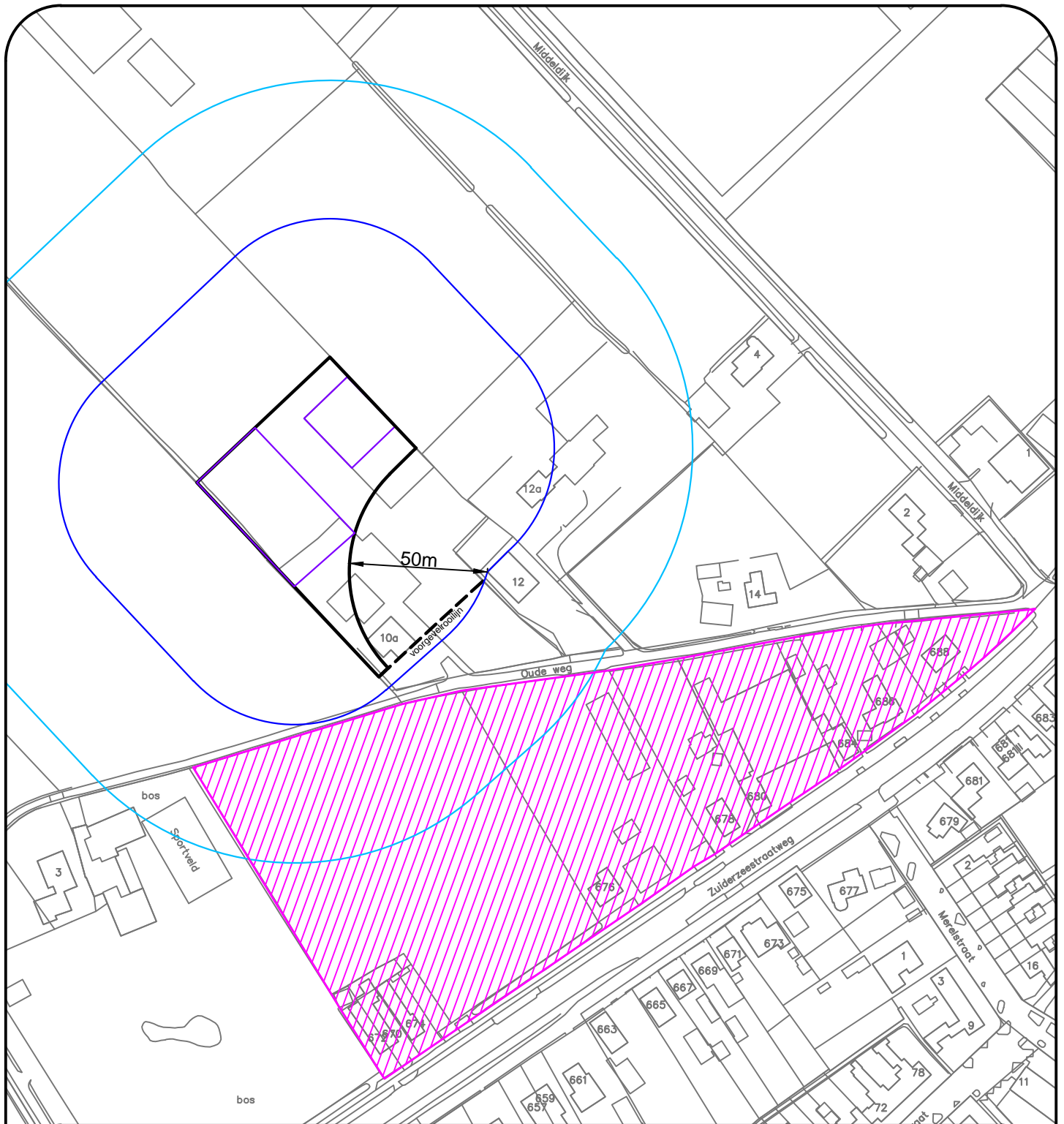
TEKENAAR RK

SCHAAL 1 : 2.000

FORMAAT A4



Heidebloemstraat 15 • Postbus 64 • 5480 AB Schijndel
 T 073 594 10 11 • F 073 594 11 20 • www.deroever.nl



Bijlage 3 - Afstanden Oude weg 10a, gewenst

Afstanden:

- 50 meter
- 100 meter

Veehouderij:

- bouwvlak
- betreffende stallen

Overig:

- plangebied

DATUM 14 mei 2013

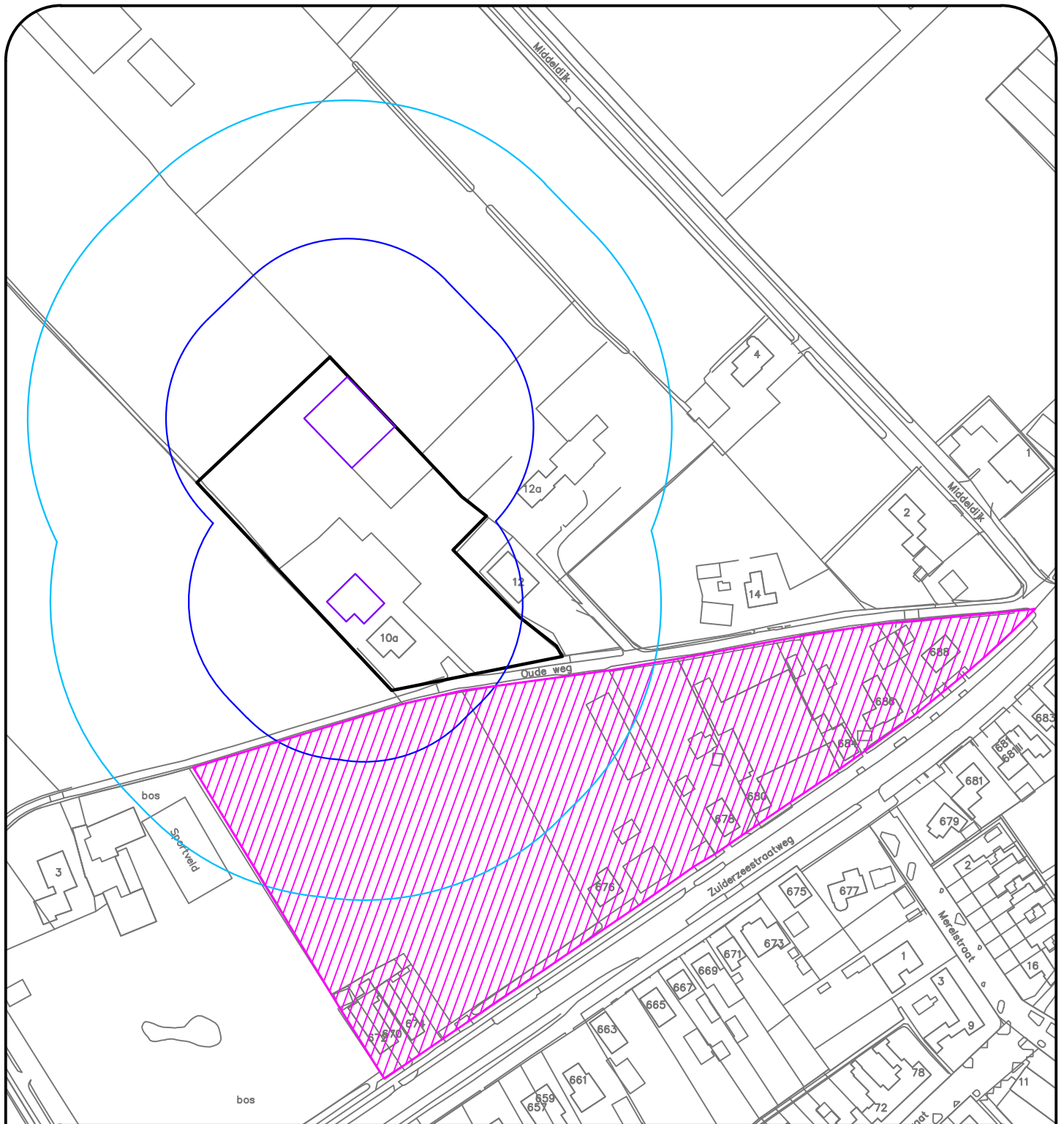
TEKENAAR RK

SCHAAL 1 : 2.000

FORMAAT A4



Heidebloemstraat 15 • Postbus 64 • 5480 AB Schijndel
 T 073 594 10 11 • F 073 594 11 20 • www.deroever.nl



Bijlage 2 - Afstanden Oude weg 10a, huidige

Afstanden:

- 50 meter
- 100 meter

Veehouderij:

- bouwvlak
- betreffende stallen

Overig:

- ▨ plangebied

DATUM 14 mei 2013

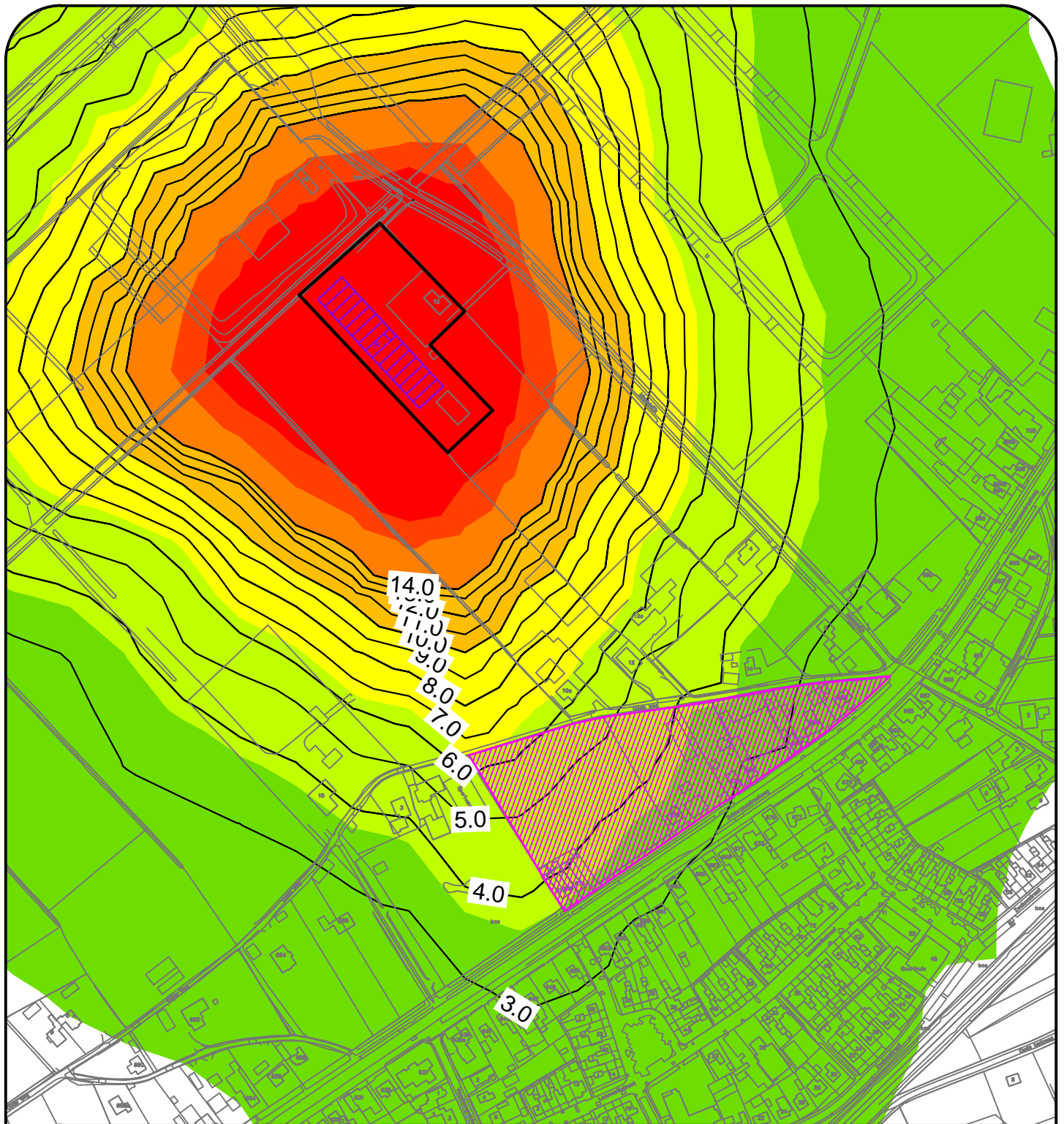
TEKENAAR RK

SCHAAL 1 : 2.000

FORMAAT A4



Heidebloemstraat 15 • Postbus 64 • 5480 AB Schijndel
 T 073 594 10 11 • F 073 594 11 20 • www.deroever.nl



Bijlage 1 - Voorgrondbelasting Middelijk 12, vergund

Leefklimaat:

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

Veehouderij:

- bouwvlak
- betreffende stallen

Overig:

- plangebied

DATUM 14 mei 2013

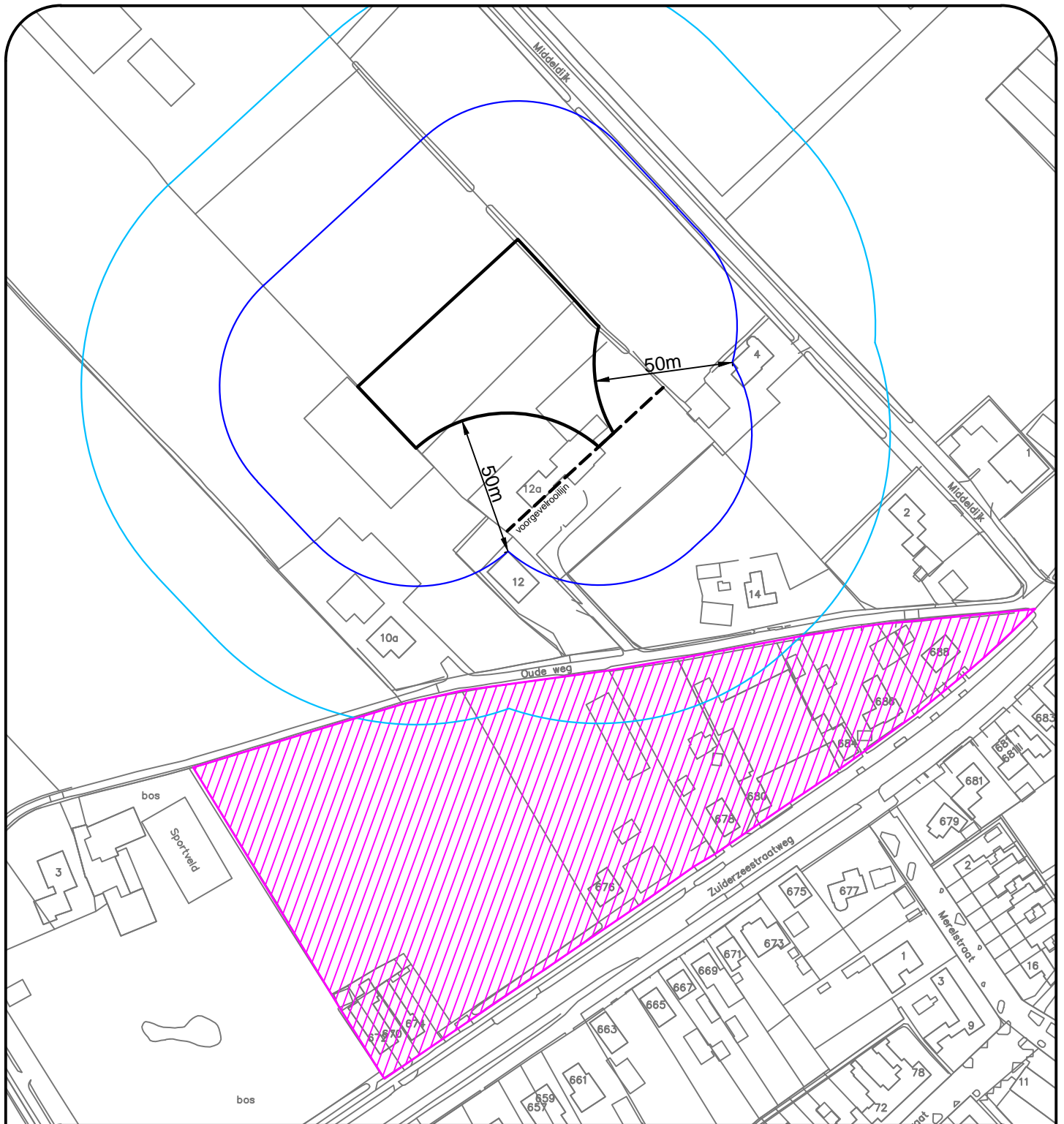
TEKENAAR RK

SCHAAL 1 : 4.000

FORMAAT A4



Heidebloemstraat 15 • Postbus 64 • 5480 AB Schijndel
 T 073 594 10 11 • F 073 594 11 20 • www.deroever.nl



Bijlage 5 - Afstanden Oude weg 12a, toekomst

Afstanden:

- 50 meter
- 100 meter

Veehouderij:

- bouwvlak
- betreffende stallen

Overig:

- plangebied

DATUM 14 mei 2013

TEKENAAR RK

SCHAAL 1 : 2.000

FORMAAT A4



Heidebloemstraat 15 • Postbus 64 • 5480 AB Schijndel
 T 073 594 10 11 • F 073 594 11 20 • www.deroever.nl